01 අන්තිම කැමැති පත්‍රයක් ලියා තමන් මියගිය පසු දේපළ බෙදා ගන්නේ කෙසේද?

යම් පුද්ගලයකුගේ මරණයෙන් පසුව දේපළ බෙදී යා යුත්තේ කුමන ආකාරයෙන්ද යන කාරණය සඳහන් කර්මින් දියුණු වුණ ලේඛනය අන්තිම කැමැති පත්‍රය වෙයි. අන්තිම කැමැති පත්‍රය ලියන ලද පුද්ගලයා මියගිය පසු අධිකරණයට ගොස් එකී අන්තිම කැමැති පත්‍රය මළපු කොට, අන්තිම කැමැති පත්‍රයේ සඳහන් ආකාරයට දේපළ බෙදීම සඳහා පොල්කේකරුවෙක් පත් කර ගත යුතු වෙයි.

අන්තිම පත්‍රකරු මියගොස් එකී අන්තිම කැමැති පත්‍රය සොයා ගැනීමෙන් මාස තුනක් ඇතුළත දිසා අධිකරණයේ බුලුත් හඬවක් ගොනු කළ යුතු වෙයි.

එසේම අන්තිම කැමැති පත්‍රය සොයා ගන්නා පාර්ශ්වය හෝ මියගිය පුද්ගලයා පදිංචිව සිටි දිසා අධිකරණයේ එම හඬවා ගොනු කළ යුතු වෙයි.

නමුත් මාස තුනක් ඇතුළ අධිකරණය හමුවිය යෙමිට නොහැකි වූ අවස්ථාවක, එකී ප්‍රමාදයට හේතු වූ සාධාරණ කරුණු අධිකරණයට ඉදිරිපත් කළ යුතු වෙයි.

02 භික්ෂුවකට ගිහි දේපළවල උරුමය හිමිවේද?

උඩරට නීතියට අනුව කෙනකු භික්ෂුවක වූ පසු සිය මවගේ බූදලයට ඔහුට තිබෙන අයිතිවාසිකම් අහිමි නොවන බව නඩු තීන්දුවලදී තීරණය වී ඇත. පියා ජීවත්ව සිටියදී ඔහුගේ අනුදැනුම ඇතිව සිවුරු හරින භික්ෂුවට තමාගේ පියාගේ උරුමයට තිබෙන අයිතිවාසිකම් යළිත් හිමිකර ගනී.

යම් භික්ෂුවක් පවුලේ එකම දරුවා නම් ඔහු පිය උරුමයට හිමිකම් ලබන බවත් එසේම යම් භික්ෂුවක් අනාථ වූ අවස්ථාවක තම මව්පියන්ගේ දේපළවල ආදායමින් යැපීමට අයිතියක් ඇති බවත් පිළිගෙන්.

03 විවාහ පොරොන්දු කඩකළ පෙම්වතාට දාව දරුවෙක් ලැබුණු පසු නීතියේ පිළිසරණ කෙබඳුද?

නඩත්තු ආඥා පනත යටතේ එම තාත්තාගේ නීතානුකූල වෛවාහික බිරිය නොවන තැනැත්තියට නඩත්තු මුදලක් ලබාගත නොහැකිය. නඩත්තු ආඥා පනත යටතේ අවිවාහක දරුවන්ට නඩත්තු ලබාගැනීමේ හැකියාවක් ඇත. ඒ සඳහා පදිංචි ප්‍රදේශයේ මහෙස්ත්‍රාත් අධිකරණයේ නඩත්තු නඩුවක් පැවරිය යුතුය.

එහිදී එම පුද්ගලයා දරුවාගේ පිතෘත්වය ප්‍රතික්ෂේප කළහොත් ඒ සඳහා ඩී.එන්.ඒ. පරීක්ෂණයකට ඉල්ලීමක් කළ හැකිය. ඩී.එන්.ඒ. පරීක්ෂණය එම පුද්ගලයා අකැමැති වුවහොත් එවිට එම අකැමැති වීමම මතම ඔහු දරුවාගේ පියා ලෙස සැලකීමට අධිකරණය හැකියාව ඇත. ඩී.එන්.ඒ. පරීක්ෂණයකින් පසු ඔහු පිතා බව තහවුරු වුවහොත් දරුවාට ඒ සඳහා වැදගත් සාක්ෂිමය ලේඛනයක් ලෙස ඩී.එන්.ඒ. පරීක්ෂණ වාර්තාව ඉදිරිපත් කළ හැකිය.

04 අන්තිම කැමැති පත්‍රයක් නොලියා පුද්ගලයකු මිය ගිය අවස්ථාවක දේපළට කුමක් වේද?

අන්තිම කැමැති පත්‍රයක් නොලියා මියගිය අවස්ථාවක සම්පූර්ණව බූදලේ වාරිසාමක මිලියන හතරක් නම් දේපළ බෙදා ගැනීම සඳහා දිසා අධිකරණයේ බූදලේ හඬවක් පැවරිය යුතු වෙයි. මියගිය දින සිට එක් මාසයක් ඇතුළත ඔහු මියගිය දිස්ත්‍රික්කයේ දිසා අධිකරණය වෙත ඒ මරණය පිළිබඳ තොරතුරු ලබා දීම මරණය වාර්තා කිරීමය, ඒ සමඟ අන්තිම කැමැති පත්‍රයක් නොතබා මියගිය ඒ තැනැත්තා දේපළ තබා මියගියේ නම් ඔහු ඒ අධිකරණයෙහි හෝ වෙනත් යම් අධිකරණයක බල සීමාව තුළ දේපළ තබා මියගිය බවද, වෙනත් අධිකරණයක අධිකරණ බල සීමාව තුළ දේපළ තබා ඒ තැනැත්තා මියගියේ නම් ඒ අධිකරණය කුමන අධිකරණයක් ද යන්න ඒ දේපළවල ස්වභාවය සහ වටිනාකම තහවුරු කරමින් දිවුරුම් ප්‍රකාශයක් ඉදිරිපත් කිරීම ඒ තැනැත්තාගේ වැන්දඹුවගේ හෝ කලත්‍රයා හෝ ළඟම ඥාතියාගේ කාර්යය වේ.

05 විවාහ උරුමයෙන් දේපළ ලැබීමේ පිළිවෙළ කුමක්ද?

සාමාන්‍ය නීතියය යටතේ විවාහ වූ අයෙක් නම් සැමියා මියගිය පසු ඔහුගේ දේපළින් 1/2ක් බිරියට උරුමකම් කීමේ හැකියාව ඇත. ඉතිරිය දරුවන් අතරේ සමානව බෙදී යයි. උඩරට නීතිය යටතේ විවාහ වී ඇති අයෙක් නම් දීඝ විවාහයක් සිදුකරගෙන සිටී නම් එම ස්වාමිපුරුෂයාට අයත් දේපළ සඳහා බිරියට අත්තේ බුක්ති වීඳීමේ අයිතිය පමණි.

06 බාලවයස්කරුවකුට ජීවිත භුක්තිය තබාගෙන තෑගි ඔප්පුවක් ලිවීමේදී එය භාරගැනීමට භාරකරුවකු අවශ්‍යද?

බාලවයස්කරුවකුට දේපළක් මිලදී ගැනීම, විකිණීම සිදුකළ හැකි නොහැකිය. එහෙත් බාලවයස්කරුවකුට තෑගයක් ලබාගැනීමේ හැකියාව ඇති අතර එම තැනැත්තා නීතිය ඉදිරියේ බාලවයස්කරුවකු වන බැවින් එකී තෑග්ග පිළිගැනීමට හැකියාවක් නැත. වෙනත් තැනැත්තකු එම තෑග්ගය බාලවයස්කරුවා වෙනුවෙන් භාරගැනීම කළ යුතුය.

වයස අවුරුදු 18 සම්පූර්ණ වී බාලවයස්කරුවා ඉතුරුවූ පසු තෑග්ගලාභියාට එම දේපළට තමන්ට කැමැත්තක් සිදුකළ හැකිවේ.

පාසල් ළමයකු දැනගත යුතු නීතිය

නීතියට අනුව ළමයකු වශයෙන් හඳුන්වනු ලබන්නේ කුමන වයස් කාණ්ඩවලට අයත් අයද යන්න පිළිබඳව ළමා ළමයා පිළිබඳව වැදගත් කරුණු සිතියයක් ඕගවට ලිපිය මඟින් මා විසින් සවිස්තරාත්මකව විග්‍රහ කරන ලදී. එකේ පාසල් ළමයකු නීතිය පිළිබඳ දැනුවත් වීය යුත්තේ කෙසේද යන්න පිළිබඳවව සහ පාසල් ළමයකුට අදාළ වන වැදගත් නීති වැරි සිතියයක් පිළිබඳව අද දින මගේ ලිපිය මඟින් කතිවීමට කිරීමට බලාපොරොත්තු වෙමි.

ඕනෑම නීතානුකූලව සංවිධානයකට මෙන්ම පාසලකටද බලපාන නීති සලිකයක් ඇත. ඕනෑම නීතානුකූලව සංවිධානයකට මෙම රෙගුලාසි බලපවත්නා වලංගු නීතිය පසඳලුව බලපනු ලබයි. පාරිප පරිපාලන අමාත්‍යාංශය, අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය, පළාත් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය, කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය වැනි අධිකාරීන් පසවලු රෙගුලාසි හා චක්‍රලේඛ රැගිමියැල්ල පාසල නම් සංවිධානයට බලපාන නීති සලිකයට අයත් වේ. එසේම එම අනෙක වූ සහ ආණ්ඩුවක වූ නීති රීති පසඳලු පාසලුත් ගෙවේ ගෙවේ ඇත.

මධ්‍යම රජය යටතේ පවතින ජාතික පාසල් හා ගිරිවක පාසල්ද සහ පළාත් සභා යටතේ පවතින පාසල් ලොසල රජයේ පාසල් හා සෙසේරුලිය පාසල් ලොසල ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල් ඇත. එසේම පාසලක්ද පාසල්ද කලුවන් පාසල්ද හඳුන්වනු ලබන පාසල් ලබාගනී පාසල් ලබයි. රජස පරිපාලන අමාත්‍යාංශය, අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය, පළාත් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය, කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය වැනි අධිකාරීන් පසවලු රෙගුලාසි හා චක්‍රලේඛ රැගිමියැල්ල පාසල නම් සංවිධානයට බලපාන නීති සලිකයට අයත් වේ. එසේම එම අනෙක වූ සහ ආණ්ඩුවක වූ නීති රීති පසඳලු පාසලුත් ගෙවේ ගෙවේ ඇත.

මේ අනුව පවතින ජාතික පාසල් හා ගිරිවක පාසල්ද සහ ලොසල් පාසල් ලොසල ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල් හා සෙසේරුලිය පාසල් ලොසල ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල් ඇත. එසේම පාසලක්ද පාසලක්ද කලුවන් පාසල්ද හඳුන්වන ලබන පාසල් ලබයි. රජස පරිපාලන අමාත්‍යාංශය, අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය, පළාත් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය, කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය වැනි අධිකාරීන් පසවලු රෙගුලාසි හා චක්‍රලේඛ රැගිමියැල්ල පාසල නම් සංවිධානයට බලපාන නීති සලිකයට අයත් වේ. එසේම එම අනෙක වූ සහ ආණ්ඩුවක වූ නීති රීති පසඳලු පාසලුත් ගෙවේ ගෙවේ ඇත.

මේ අනුව පවතින ජාතික පාසල් හා ගිරිවක පාසල්ද සහ ලොසල් පාසල් ලොසල ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල් හා සෙසේරුලිය පාසල් ලොසල ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල් ඇත. එසේම පාසලක්ද පාසලක්ද කලුවන් පාසල්ද හඳුන්වන ලබන පාසල් ලබයි. රජස පරිපාලන අමාත්‍යාංශය, අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය, පළාත් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය, කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය වැනි අධිකාරීන් පසවලු රෙගුලාසි හා චක්‍රලේඛ රැගිමියැල්ල පාසල නම් සංවිධානයට බලපාන නීති සලිකයට අයත් වේ. එසේම එම අනෙක වූ සහ ආණ්ඩුවක වූ නීති රීති පසඳලු පාසලුත් ගෙවේ ගෙවේ ඇත.

මධ්‍යම රජය යටතේ පවතින ජාතික පාසල් හා ගිරිවක පාසල්ද සහ පළාත් සභා යටතේ පවතින පාසල් ලොසල ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල් හා සෙසේරුලිය පාසල් ලොසල ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල් ඇත. ඒ